

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 3C/10/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8814201493
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Vaľuš
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2014:8814201493.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudcom JUDr. Milanom Vaľušom v právnej veci žalobcu: PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752 zast. Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, 810 11 Bratislava, P.O.BOX 41, IČO: 47 233 516 p r o t i žalovanej: I. S., nar. X.X.XXXX, bytom G. X. I. XX/XX, t.č. na neznámom mieste zast. opatrovníčkou Máriou Birnsteinovou, súdnou tajomníčkou Okresného súdu Humenné, za účasti vedľajších účastníkov na strane žalovanej: 1. Združenie - Pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“, Nám. Legionárov 5, 080 01 Prešov, IČO: 42 343 828, zastúpený JUDr. Jaroslavou Oravcovou, advokátkou, AK ul. Dobrianskeho č. 1651, Vranov nad Topľou, 2. OZ právna pomoc spotrebiteľom, Sofijská 13, Košice, IČO: 42 247 268, zastúpený JUDr. Ladislavom Miklušom, advokátom, Stará Baštová 2, 040 01 Košice, o zaplatenie 2306,50 eur s prísl. takto

rozhodol:

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 591,75 eur spolu s úrokom z omeškania vo 4,775% ročne zo sumy 25,05 eur od 21.7.2011 do 22.5.2013, zo sumy 25,05 eur od 21.8.2011 do 22.5.2013, zo sumy 25,05 eur od 21.9.2011 do 22.5.2013, zo sumy 25,05 eur od 21.10.2011 do 22.5.2013, zo sumy 491,55 eur od 24.10.2011 do 22.5.2013, s úrokom z omeškania vo výške 9,50% ročne zo sumy 491,55 eur od 23.5.2011 do zaplatenia, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Súd žalobu, čo do zvyšku zamieťa.

O trovách konania rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou podanou na tunajší súd dňa 26.2.2014 domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 2 306,50 eur, zmluvnej pokuty vo výške 0,065% denne a úroku z omeškania vo výške 4,775 % ročne zo sumy 65,90 eur od 21.1. 2011 do 4. 2. 2011, zo sumy 65,90 eur od 21. 7. 2011 do 22. 5. 2013, zo sumy 65,90 eur od 21. 8. 2011 do 22. 5. 2013, zo sumy 65,90 eur od 21. 9. 2011 do 22. 5. 2013, zo sumy 65,90 eur od 21.10. 2011 do 22. 5. 2013, zo sumy 2 042,90 eur od 24.10. 2011 do 22. 5. 2013 tak, že tento úrok z omeškania a táto zmluvná pokuta spolu neprevýšia sumu 1 230,00 eur a odo dňa nasledujúceho po dni, v ktorom celková suma tohto úroku z omeškania a tejto zmluvnej pokuty dosiahne sumu 1 230,00 eur len 9,5 % ročný úrok z omeškania zo sumy 2 306,50 eur do zaplatenia a náhrady trov konania. Svoju žalobu odôvodnil tým, že žalobca uzatvoril dňa 23. 7. 2010 so žalovanou Zmluvu o revolvingovom úvere č. 8100030784 (ďalej len „zmluva“), na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej úver vo výške 1 230,00 eur. Poskytnutý úver spolu s úrokom sa žalovaná zaviazala splatiť v 42 mesačných splátkach (vrátane úrokov) vo výške 65,90 eur v termínoch splatnosti dohodnutých v zmluve Na základe žiadosti žalovaného sa žalobca so žalovanou dohodli na odklade splátok č.6, 7, 8 pôžičky a tieto sa žalovaná zaviazala splatiť ako splátky č. 43, 44, 45. Žalovaná sa dostala do omeškania s úhradou splátok úveru už pri splátke č. 5, napokon zaplatil len sumu 461,30 eur. Vzhľadom k tomu, že žalovaná bola v omeškaní s

úhradou splátky o viac ako tri mesiace, bolo jej doručené oznámenie o uplatnení práva veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka, t.j. okamžitú splatnosť úveru z dôvodu omeškania. Oznámenie o uplatnení práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka bolo žalovanej doručené dňa 5. 10. 2011. V súlade s ust. § 53 ods. 8 Občianskeho zákonníka došlo k uplatneniu tzv. sankcie straty výhody splátok dňa 23.10.2011, kedy bola žalovaná povinná uhradiť doposiaľ neuhradené splátky úveru. Celková suma dlhu žalovanej voči žalobcovi predstavuje súčet neuhradených splátok, t.j. sumu 2.306,50 eur. Nakoľko sa žalovaná dostala do omeškania s plnením svojich povinností, žalobcovi vznikol ďalej nárok na zmluvné pokuty podľa článku 14 ods. 14.1 zmluvy vo výške 0,065 % denne zo sumy 65,90 eur od 21.1. 2011 do 4. 2. 2011, zo sumy 65,90 eur od 21. 7. 2011 do 22. 5. 2013, zo sumy 65,90 eur od 21. 8. 2011 do 22. 5.2013, zo sumy 65,90 eur od 21. 9. 2011 do 22. 5. 2013, zo sumy 65,90 eur od 21. 10. 2011 do 22. 5. 2013, zo sumy 2.042,90 eur od 24. 10. 2011 do 22. 5. 2013, zo sumy 2 042,90 eur od 24. 10. 2011 do 22. 5. 2013. V súlade s § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka si žalobca popri nároku na zmluvné pokuty zo sumy omeškaných splátok uplatňuje aj úrok z omeškania vo výške podľa nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. tak, aby výška zmluvnej pokuty a úroku z omeškania neprevyšovala priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov naposledy zverejnenú podľa zákona č. 129/2010 Z.z. pred vznikom omeškania o viac ako 10 percentuálnych bodov ročne a súčasne trojnásobok úrokov z omeškania podľa nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. Žalobca si preto uplatňuje len časť zákonného úroku z omeškania vo výške 4,775 % p.a. zo sumy nesplatených častí istiny úveru a úrokov. Výška úrokovej sadzby úroku z omeškania predstavuje rozdiel medzi sumou súčtu maximálnych prípustných sankcií podľa nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. a sumou uplatňovaných zmluvných pokút. Vzhľadom na uvedené žalobca uplatňuje úrok z omeškania 4,775 % ročne - zo sumy 65,90 eur od 21.1. 2011 do 4. 2. 2011, zo sumy 65,90 eur od 21. 7. 2011 do 22. 5. 2013, zo sumy 65,90 eur od 21. 8. 2011 do 22. 5. 2013, zo sumy 65,90 eur od 21. 9. 2011 do 22. 5. 2013, zo sumy 65,90 eur od 21. 10. 2011 do 22. 5. 2013, zo sumy 2.042,90 eur od 24. 10. 2011 do 22. 5. 2013. Pokiaľ úrok z omeškania a zmluvná pokuta za omeškanie žalovanej so splácaním úveru spolu dosiahnu sumu poskytnutého úveru 1 230,00 eur, žalobca odo dňa nasledujúceho po dosiahnutí tejto sumy uplatňuje len 9,5 % ročný úrok z omeškania zo sumy 2 306,50 eur do zaplatenia. Žalobca zaslal žalovanej viacero písomných upomienok spolu s pokusom o zmier pred začatím súdneho konania. Žalovaná nereagovala na výzvy žalobcu, ako to vyplýva z Karty klienta - evidencie žalobcu o úhrade splátok. Okrem písomných upomienok bola žalovaná opakovane vyzvaná na splnenie jej povinností, a to formou zaslania krátkych textových správ (sms správy), resp. pri telefonickom príp. osobnom kontakte. Napriek tomu zo strany žalovanej nedošlo k splneniu jeho záväzkov.

Súd vykonal šetrenie pobytu žalovanej a nakoľko sa vykonaným šetrením nepodarilo zistiť jej aktuálny pobyt, uznesením jej ustanovil opatrovníčku na zastupovanie v konaní.

Opatrovníčka žalovanej uviedla, že vec necháva na zváženie súdu na základe predložených listinných dôkazov a z opatrnosti vznáša námietku premlčania.

Vedľajší účastník na strane žalovanej žiadal žalobu zamietnuť v časti o zaplatenie sumy 889,34 eur a priznať žalobcovi sumu 1417,16 eur.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou a jej prílohami, a to zmluvou revolvingovom úvere zo dňa 23.7.2010, Zmluvnými dojednaniami Zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o., Oznámením o zosplatnení zo dňa 2.10.2011, kópiou obálky s doručenkou, Pokusom o zmier pred začatím súdneho konania zo dňa 27.8.2012, Oznámením veriteľa o schválení úveru dlžníkovi zo dňa 23.7.2010, Kartou klienta k číslu zmluvy 8100030784. Ďalej vykonal súd dokazovanie Oznámením o vstupe vedľajšieho účastníka v 1. rade na strane žalovaného zo dňa 13.3.2014, písomným podaním vedľajšieho účastníka v 1. rade na strane žalovanej zo dňa 30.4.2014, dňa 27.5.2014, dňa 20.6.2014, písomnými podaniami žalobcu zo dňa 14.4.2014, dňa 24.4.2014, dňa 23.5.2014, dňa 17.6.2014, Oznámením o vstupe vedľajšieho účastníka v 2. rade na strane žalovanej zo dňa 14.5.2014 a zistil nasledovný skutkový stav:

Žalovaná vo výpovedi uviedla, že žalobu žalobcu obdržala, porozumela jej obsahu a mám viacero pôžičiek, ktoré zobrala, pretože chcela pomôcť deťom. Pokiaľ sa týka pôžičky od žalobcu Profi Credit Slovakia, tak mohlo to byť niekedy v roku 2008. Splácala podľa svojich možností a schopností s tým, že aj v súčasnej dobe jej z dôchodku zrážajú ďalšie čiastky na pôžičky, ktoré zobrala. Pokiaľ sa týka pôžičky od Profi Credit tak túto pôžičku zobrala pre seba. Vzhľadom na to, že je dôchodkyňa má dôchodok 250 Eur mesačne. Z toho musí poplatiť elektriku, vodu. Neostáva jej dokonca ani na lieky. Takto by mohla

zaplatiť v mesačných splátkach maximálne po 20 Eur. Viacej ani nie je schopná. Má toľko pôžičiek, že nemá ani o nich prehľad. Na pôžičku pre Profi Credit určité splátky zaplatila..

Medzi žalobcom a žalovanou ako dlžníkom došlo dňa 23.7.2010 k uzavretiu zmluvy o revolvingovom úvere č. 8100030784, na základe Žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru zo dňa 21.7.2010. Podľa zmluvy bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 1230 eur, ktorý sa žalovaná zaviazala splácať v splátkach po 80,37 eur a to v 42 mesačných splátkach. Ročná úroková sadzba revolvingu bola dohodnutá vo výške 76,20%, predpokladaná výška RPMN pri revolvingu bola 60,49 %..

Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú zmluvné dojednania (na zadnej strane žiadosti/zmluvy). Zmluvné strany prehlásili, že si žiadosť/zmluvu vrátane zmluvných dojednaní prečítali, že bola uzatvorená z slobodnej vôle, jej obsahu riadne porozumeli a na dôkaz tejto skutočnosti pripojujú nižšie svoje podpisy (bod 13 zmluvy).

Podľa bodu 1.1 Zmluvných dojednaní Zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o. (ďalej len „Zmluvné dojednania“) tieto vymedzujú vzťahy medzi spoločnosťou PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o. ako Veriteľom na strane jednej a Dlžníkom, Spoludlžníkom 1 a Spoludlžníkom 2 na strane druhej, ktoré vznikli v súvislosti s uzatvorením tejto Zmluvy o revolvingovom úvere (ďalej len „Zmluva o RÚ“).

Zmluva o RÚ sa uzatvára na predtlačenom formulári Veriteľa. Vyplnená Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru podpísaná Dlžníkom, Spoludlžníkom 1 a Spoludlžníkom 2 je návrhom na uzatvorenie Zmluvy o RÚ. Zmluva o RÚ je uzatvorená a nadobúda platnosť a účinnosť dňom podpisu Dlžníka, Spoludlžníka 1, Spoludlžníka 2 a Veriteľa. (bod 2.1 Zmluvných dojednaní).

Podľa bodu 2 § 2 Zmluvných dojednaní Veriteľ je povinný odoslať Dlžníkovi Oznámenie Veriteľa o schválení úveru Dlžníkovi a jeden rovnopis zmluvy o RÚ.

V zmysle bodu 3.1 Zmluvných dojednaní celková výška úveru bude Dlžníkovi oznámená v oznámení podľa čl. 2., ods. 2.2. tejto Zmluvy o RÚ. Celková výška úveru je spolu s úrokmi splatná v pravidelných splátkach, vo výške a časovom rozvrhnutí podľa platného splátkového kalendára.

Podľa bodu 5.1 Zmluvných dojednaní za poskytnutie úveru sa dlžník zaväzuje zaplatiť veriteľovi úroky vo výške uvedenej v bode 6 Žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru.

Ako vyplýva z bodu 8.2 Zmluvných dojednaní Dlžník, Spoludlžník 1, Spoludlžník 2 sa zaväzujú poskytnutý úver podľa tejto Zmluvy o RÚ v dohodnutých termínoch splatnosti uhradiť na bankový účet Veriteľa. Splátka úveru s úrokom alebo iný peňažný záväzok Dlžníka, Spoludlžníka 1, Spoludlžníka 2 sa pre účely tejto Zmluvy o RÚ považuje za riadne splatený dňom pripísania príslušnej čiastky v plnej výške so správnym variabilným symbolom na bankový účet Veriteľa.

Z predloženej karty klienta súd zistil, že žalovaná uhradila celkom 461,30 eur, pričom jej bola vyplatená vrátane revolvingov čiasťka 1053,05 eur.

Listom zo dňa 2.10.2011 označeným ako oznámenie o zosplatnení žalobca žalovanej oznámil, že suma omeškaných splátok je spolu 197,70 eur. Aktuálne omeškani na najstaršej splátke je 74 dní. V prípade, že sa dostane do omeškani s úhradou s ktoroukoľvek z uvedených splátok o viac ako 3 mesiace a uplynie lehota 15 dní od doručenia tohto oznámenia, stanú sa splatnými všetky záväzky zo zmluvy, ktoré sa majú stať splatnými až v budúcnosti.

Z listiny označenej ako Pokus o zmier pred začatím konania zo dňa 27.8.2012 je zrejmé, že žalobca žalovanej oznámil, že vzhľadom k tomu, že ste boli v omeškani s úhradou viac ako troch splátok, žalobca jej doručil dňa 5. 10. 2011 oznámenie o uplatnení práva veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka, t.j. okamžitú splatnosť úveru z dôvodu omeškani. V súlade s ust. § 53 ods. 8 Občianskeho zákonníka došlo k uplatneniu tzv. sankcie straty výhody splátok dňa 23. 10. 2011, kedy bola povinná uhradiť doposiaľ neuhradené splátky úveru vo výške 2 306,50 eur. Uvedený dlh čiastočne uhradila vo výške 461,30 eur. Žalobcovi vznikol nárok na zmluvné pokuty podľa článku 14 ods. 14.1 zmluvy v celkovej výške 875,59 eur, úroky z omeškani v celkovej výške 266,97 eur, trovy právneho zastúpenia vo výške 118,71 eur.

Žalovanú žalobca vyzval, aby do siedmich dní od doručenia tejto výzvy uhradila celkovú dlžnú sumu vo výške 3 824,49 eur na účet žalobcu.

Vedľajší účastník v 1. rade na strane žalovanej vo svojom písomnom vyjadrení uviedol, že žalobca uvádza výšku RPMN za poskytnutý úver vo výške 64,93%. Uvedená výška RPMN je zavádzajúca a nepresná nakoľko reálna výška RPMN za úver vo výške 1230 eur predstavuje 73,19%. Nesprávnym uvedením RPMN v zmluve zo dňa 23.07.2010 došlo zo strany žalobca k porušeniu zákona o spotrebiteľských úveroch (ďalej len „ZoSÚ“) a podľa §4 ods. 3 ZoSÚ má byť predmetný úver a revolvingový úver bezúročný a bez poplatkov. Pri takto nastavenom úvere žalobca inkasuje pomerne značnú časť a to pri poskytnutej sume úveru 1230 eur až 2767,80 eur a pri revolvingu 648,46 eur až 1581,60 eur. Z fakticky poskytnutého úveru vo výške 1230 eur žalobca inkasuje vzápätí už v prvý deň 73,19 % a pri nasledovnom revolvingu 60,49 %. Uvedené sumy, ktorým korešpondujú tieto percentuálne body predstavujú podľa Zmluvy zo dňa 23.07.2010 „zmluvnú odmenu za poskytnutie úveru.“ Pokiaľ ide o zmluvnú odmenu, potom odmena resp. odplata za úver v rozsahu 73,19% resp. 60,49 % zjavne vybočuje z rámca akéhokoľvek úverovania, ktoré by bolo akceptovateľné z hľadiska dobrých mravov a niet dôvod na iné ako úžerné označenie takéhoto konania zo strany žalobcu. Samotná výška ročnej úrokovej sadzby predmetných úverov 70,01% resp. 76,20 %, ktoré viac ako 5-násobne prevyšujú priemernú úrokovú sadzbu za spotrebné úvery poskytované bankami v čase „zatvorenia zmluvy, je požadovaná v rozpore s ust. §53 ods. 6 Občianskeho zákonníka ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch a z uvedeného dôvodu ich neprimeraná výška je väčšinou spoločnosti neuznávaná a hodnotená ako odporujúca dobrým mravom a z uvedeného dôvodu v zmysle § 39 OZ § neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom je úverová zmluva v časti úrokov neplatná. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 5Cdo26/2011, v zmysle ktorého „pokiaľ ide o neplatnosť úrokov, tieto sú neplatné v plnom rozsahu v danom prípade ich nie je možné modifikovať. Občiansky zákonník a iné právne predpisy výslovné neustanovujú, do akej výšky je možné pri peňažnej pôžičke dojednať úroky. Z tejto skutočnosti však nie je možné vyvodzovať záver, že by výška úrokov závisela len od dohody účastníkov zmluvy, nakoľko i tu platí ust. § 3 ods.1 OZ, podľa ktorého „výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.“ Na podporu tvrdení poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6C/126/2012 zo dňa 7.5.2013 podľa ktorého „Judikatúra súdov nikdy nespochybnila, že neprimerané úroky sú v rozpore s pravidlami správania sa, ktoré sú v spoločnosti v prevažnej miere uznávané a predstavujú fundamentálny hodnotový poriadok (porov. rozhodnutia NS SR sp. zn. 1MCdo 1/09 z 31.7.2009, NS SR sp. zn. 5Cdo 26/2011 z 26.4.2012., NS ČR sp. zn. 21 Cdo 1484/04 z 15.12.2004, KS v Prešove sp. zn. 3Co 3/2011 z 12.10.2011, 3Co 67/2012 z 24.10.2012).“ Poukázal na právny záver Okresného súdu Svidník v rozhodnutí sp. zn. 2079/2010 zo dňa 23.10.2013. Na základe vyššie uvedených skutočností má byť predmetný úver vo výške 1230 eur a revolvingový úver vo výške 648,46 eur poskytnutý na základe Zmluvy zo dňa 23.07.2010 bezúročný a bez poplatkov. Žalovaná ku dňu 20.06.2011 uhradila žalobcovi prostredníctvom jednotlivých splátok samu vo výške 461,30 eur. Žalovanej na základe zmluvy zo dňa 23.07.2010 boli poskytnuté finančné prostriedky v celkovej 1878,46 eur, z ktorých žalovaná jednotlivými splátkami zaplatila sumu vo výške 461,30 eur. Z uvedeného dôvodu nárok žalobcu voči žalovanej na zaplatenie sumy vo výške 2306,50 eur považuje za nezákonný, nedôvodný a v rozpore s ustálenou judikatúrou slovenských súdov. Na základe vyššie spomenutých skutočností navrhol žalobu v časti o zaplatenie sumy 889,34 eur zamietnuť a priznať žalobcovi sumu vo 1417,16 eur.

V § 497 Obchodného zákonníka sa uvádza, že zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

V ustanovení § 52 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy sa uvádza, že spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Ako vyplýva z ustanovenia § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

V zmysle § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.

V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2, Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

V zmysle § 41 Občianskeho zákonníka ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

V zmysle § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej

Ako vyplýva z § 2 ods. 1. písm. a) a b) zákona o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 9 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

V zmysle § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je zmluvnou stranou aj finančný agent, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,

n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,

s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,

t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,

u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,

y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

Ako vyplýva z § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,

b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Podľa § 517 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Ako vyplýva z ust. § 3 ods.1, ods. 2 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. v znení účinnom v čase omeškania, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Ak sa počas trvania omeškania zmení základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky a ak je to pre veriteľa výhodnejšie, výška úrokov z omeškania je o 7 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu príslušného kalendárneho polroka, v ktorom trvá omeškanie; táto základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky sa použije počas celého tohto polroka.

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení. V tomto prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral právny predchodca žalobcu ako dodávateľ a žalovaná ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah úverových podmienok bol daný predchodcom žalobcu bez možnosti žalovanej privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka. Súd má za to, že tým, že na daný právny vzťah bol použitý režim Obchodného zákonníka, došlo by k znevýhodneniu postavenia žalovanej ako spotrebiteľa v danom právnom vzťahu.

Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Vykonaným dokazovaním súd zistil, že medzi žalobcom a žalovanou bola uzavretá zmluva o revolvingovom úvere, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru žalovanej, ktorá sa ho zaviazala vrátiť za stanovených podmienok. Podľa zmluvy bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 1230 eur, ktorý sa žalovaná zaviazala splácať v splátkach po 80,37 eur a to v 42 mesačných splátkach, pri ročnej úrokovej sadzbe revolvingu vo výške 76,20% a predpokladanej výška RPMN pri revolvingu bola 60,49 %. Keďže si svoju povinnosť zo zmluvy neplnila, žalobca listom zo dňa 2.10.2011 zosplatnil celý úver a vyzval ju na zaplatenie predmetnej sumy.

Podľa citovaného zák. ust. §9 ods. 2 písm. f) a k) obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere je okrem iného údaj o konečnej splatnosti úveru, výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V súlade s ustanovením § 11 ods. 1 písm. a) zákona absencia uvedenej náležitosti nespôsobuje neplatnosť uzavretej zmluvy, avšak poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

V zmluve absentuje údaj o konečnej splatnosti úveru. Zákon o spotrebiteľských úveroch explicitne vyjadruje ako jednu z obligatórných náležitostí údaj o konečnej splatnosti. Tento údaj musí byť v zmluve výslovne uvedený, nemožno ho vyvodzovať z ďalších zmluvných náležitostí (napr. z počtu splátok úveru). Počet a výška splátok úveru je samostatnou zmluvnou náležitosťou, ktorú nemožno stotožňovať s chýbajúcim údajom o konečnej splatnosti úveru. Nie je postačujúce, že uvedený údaj je uvedený v listine označenej ako oznámenie veriteľa o schválení úveru. Predmetná listina nie je zmluvou o poskytnutí spotrebiteľského úveru, nenachádza sa na nej podpis žalovanej. Takýto spôsob uzatvárania spotrebiteľskej zmluvy je možné považovať za nekalú praktiku žalobcu, nakoľko v čase podpisu zmluvy spotrebiteľ nevie, v akej výške a s akými podmienkami mu bude schválený úver, pretože vypisuje len žiadosť o poskytnutie úveru a schválenie úveru mu má byť oznámené následne žalobcom, kde už nemá možnosť ovplyvniť výšku úveru, ani podmienky, za ktorých je úver poskytnutý.

V súvislosti s vyššie uvedeným súd poukazuje aj na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp.zn. 5Co/286/2014 zo dňa 27.05.2014 v obdobnej veci, podľa ktorého dôsledkom absencie údajov o konečnej splatnosti úveru je, že úver treba považovať za bezúročný a bez poplatkov.

Ako súd uviedol vyššie, úverová zmluva je aj v rozpore s ustanovením § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch, nakoľko neobsahuje termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V zmluve je totiž uvedená mesačná splátka 80,37 eur, v počte 42 mesiacov, s termínom splátky 20. deň v mesiaci, avšak z uvedeného nevyplýva, aká je výška splátok istiny, aká je výška splátok úrokov a aká je výška splátok iných poplatkov. Žalobca aj v oznámení o schválení úveru uviedol celkovú splátku, z ktorej nie je možné zistiť jednotlivé zložky.

Z vyššie uvedených dôvodov je poskytnutý úver potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Žalovanej bol poskytnutý úver vo výške 1.053,05,- eur, ako je to zrejmé z karty klienta k číslu zmluvy 8100030784. Žalovaná uhradila žalobcovi sumu 461,30 eur, preto jej ostáva uhradiť ešte 591,75 eur. Keďže poskytnutý úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov, žalobcovi potom neprislúchajú ani úroky z úveru a žiadne poplatky spojené s poskytnutím úveru.

Aj v prípade, že by súd nepovažoval úver za bezúročný, zaoberal by sa výškou dohodnutého úroku z revolvingu, ktorého sadzba v danom prípade predstavovala 76,20 % ročne (bod 6. zmluvy).

Z internetovej stránky NBS súd preveroval úrokové miery podobného úveru v bankách a zistil, že pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou od 1 do 5 rokov (42 splátok) v júli 2010 činil úrok 12,64 % p.a. Z toho je zrejmé, že ročná sadzba úroku dohodnutého medzi účastníkmi v danom prípade viac ako šesťnásobne preyšuje mieru úrokov poskytovaných v tomto období bankami.

Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009).

Za dobré mravy možno považovať súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie je často krát zabezpečované aj právnymi normami tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými mravnými a morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti.

V danom prípade teda ide o neprimerané vysoké úroky, ktoré boli dojednané v rozpore dobrými mravmi, preto je s poukazom na ust. §39 OZ (Občianskeho zákonníka) zmluva o úvere v časti odplaty neplatným právnym úkonom.

Aj keď podľa slovenskej právnej úpravy nie je civilnoprávna úžera explicitne upravená, odporuje dobrým mravom a ustanoveniu § 39 OZ. Absolútne neplatným právnym úkonom je aj úver, poskytnutý pri zneužití tiesne alebo aj ľahkovážnosti za neprimerané protiplnenie (úroky, poplatky). V konečnom dôsledku ide o skutkovú podstatu trestného činu úžery, len na trestnoprávny postih chýba úmysel. Ľahkomyseľnosť síce nie je v § 235 Trestného zákona súčasťou skutkovej podstaty, ale na účely tzv. civilnoprávnej úžery okruh kvalifikačných kritérií nie je taxatívny (porov. rozhodnutie rak. Najvyšší súdny dvor OGH 3Ob 816/53). K otázke tzv. civilnoprávnej úžery a z tohto dôvodu neplatnosti zmluvy úverovej povahy teda k skutkovej podstate trestného činu úžery pri nepreukázaní úmyslu odvolací súd poukazuje na rozsudok NS ČR 21Cdo 1484/2004. Pre tzv. civilnoprávnu úžeru je právny úkon absolútne neplatný pre rozpor s dobrými mravmi (§ 39 OZ). Rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 25. septembra 2013 č. k. 3Co 151/2013

Z vyššie citovaného rozhodnutia tiež vyplýva, že „Odvolací súd považuje za rozporné s dobrými mravmi, ak sa poskytne spotrebiteľovi úver za cenu prevyšujúcu o 100% priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami a ak veriteľ využije tieseň spotrebiteľa, jeho neskúsenosť, ľahkomyseľnosť, rozrušenie, prípadne slabomyseľnosť. Aj pri nedbanlivosti veriteľa ide o vykorisťovanie spotrebiteľa a v takomto prípade je úverová zmluva neplatná v celom rozsahu. Poskytovanie úverov je citlivá agenda a pre odbornú starostlivosť veriteľa sa musí vyžadovať proaktívny prístup k zisteniu vhodnosti úverových podmienok (starostlivosť o hospodárske záujmy spotrebiteľov; čl. 169 Zmluvy o fungovaní Európskej únie).“

Vo vyššie uvedenom prípade tak odvolací súd považoval za rozporné s dobrými mravmi poskytnutie úveru spotrebiteľovi za cenu prevyšujúcu o 100% priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami. V danom prípade ročná sadzba úroku dohodnutého medzi účastníkmi predstavuje 602,85% z ročnej miery úrokov poskytovaných v tomto období bankami, takže o 502,85% prevyšuje miery úrokov poskytovaných v tomto období bankami.

Vzhľadom na vyššie uvedené závery by súd považoval dohodu o výške úrokov za absolútne neplatnú (§41 Občianskeho zákonníka) aj prípade, že by úver nebol bezúročný, ako súd uzavrel vyššie.

Podľa § 40 ods. 3 Občianskeho zákonníka písomný právny úkon je platný, ak je podpísaný konajúcou osobou; ak právny úkon robia viaceré osoby, nemusia byť ich podpisy na tej istej listine, ibaže právny predpis ustanovuje inak. Podpis sa môže nahradiť mechanickými prostriedkami v prípadoch, keď je to obvyklé.

Zmluvné dojednania zmluvy o revolvingovom úvere žalovaná nepodpísala, preto pre nedodržanie zákonom vyžadovanej písomnej formy nejde o platný právny úkon.

Odhliadnuc od nedostatku písomnej formy súdy už v minulosti judikovali, že všeobecné obchodné podmienky, ak sa majú stať súčasťou zmluvy, môže sa to udiť prostredníctvom transparentnej inkorporačnej doložky. Netransparentnú inkorporačnú doložku zároveň judikoval ako neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve. O netransparentnú inkorporačnú doložku (v danom prípade bod 13. zmluvy) ide aj vtedy, ak ju dodávateľ uvedie menším písmom ako zmluvné podmienky predstavujúce podstatné zložky zmluvy.

Spotrebiteľ sa môže domnievať (postačí hrozba takéhoto rizika), že menšie písmo obsahuje text, ktorému nemusí pripisovať až tak dôležitý význam. V spojení s úplne miniatúrnym písmom, pri čítaní ktorého sa stráca orientácia a vyžadujú sa pomôcky (lupa, pravítko a pod.), práve menšie písmo môže spotrebiteľa odradiť od sústredenia sa pri uzatváraní zmluvy. Ide o nevhodné predkladanie zmluvných podmienok a uvedenie menšieho písma hodnotí súd ako nepochopiteľný a ako nie dobrý úmysel, ktorému za žiadnych okolností nemieni poskytnúť ochranu. K drobnému písmu porov. nález I. ÚS 342/09 (ČR). V bežnom živote sa zväčšenému textu pripisuje záujem autora pripísať mu väčší význam. Opačne text s menším písmom môže indikovať menej podstatný obsah zmluvy. V spojení s rozsiahlymi podmienkami písané takmer nečitateľným drobným písmom tak existuje nezanedbateľné nebezpečenstvo, že priemerný spotrebiteľ podcení takúto časť textu.

Neprijateľná inkorporačná doložka (bod 13. zmluvy) v danom prípade nemohla privodiť viazanosť zmluvných dojednaní zmluvy o revolvingovom úvere.

Vyhlasenie neplatnej inkorporačnej doložky má rovnaký dopad aj vo vzťahu k všetkým sankciám (bod 14. zmluvných dojednaní). Ustanovenia v zmluvných dojednaniach obsiahnuté, sa v prípade neprijateľnej inkorporačnej doložky nestávajú súčasťou zmluvy

V súvislosti s uplatneným nárokom na zmluvnú pokutu podľa bodu 14.1 Zmluvných dojednaní je potrebné uviesť, že v danom prípade žalobca nepreukázal, že by dojednanie o zmluvnej pokute v sume bolo súčasťou listiny, na ktorej spotrebiteľ pripája svoj podpis. Uvedená pokuta je súčasťou iba úverových podmienok. Uvedené vymedzenie v Zmluvných dojednaniach súd nemôže považovať za platné písomné dojednanie zmluvnej pokuty, ako to vyžaduje § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

V rámci spotrebiteľských zmlúv dojednanie zakladajúce právo na zmluvnú pokutu, rovnako ako aj rozhodcovská doložka, zásadne nemôžu byť súčasťou tzv. všeobecných obchodných podmienok, ale len súčasťou samotnej spotrebiteľskej zmluvy, teda listiny, na ktorej spotrebiteľ pripája svoj podpis. (nález Ústavného súdu Českej republiky z 11. novembra 2013, sp. zn. I.ÚS 3512/2011)

V danom prípade nie je splnený zákonný predpoklad platného dojednania zmluvnej pokuty v písomnej forme, nesplnenie ktorej má za následok jej absolútnu neplatnosť v zmysle ust. § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Opatrovníčka žalovanej v priebehu súdneho konania vznesla námietku premlčania voči uplatnenej pohľadávke.

V zmysle § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinného od 1.5.2014 orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Vzhľadom na uvedené je súd povinný aj z úradnej moci prihliadať na oslabenie nároku žalobcu voči spotrebiteľovi z dôvodu jeho premlčania. Ide o procesné ustanovenie, ktoré je súd povinný aplikovať v čase rozhodovania o predmetnom nároku.

Žaloba bola na súde podaná dňa 26.2.2014, preto je súd toho názoru, že pri aplikácii všeobecnej trojročnej premlčacej doby podľa Občianskeho zákonníka sú premlčané všetky nároky žalobcu splatné 3 roky spätne od podania žaloby, teda pred dňom 26.2.2011.

Skutočnosť, že došlo dňa 23.10.2011 k zosplatneniu celej pohľadávky žalobcu nebola medzi účastníkmi sporná, nakoľko sám žalobca v žalobe uvádza, že žalovaný mal uhradiť všetky neuhradené splátky už dňa 23.10.2011 potom, čo žalobca vyhlásil v súlade s § 565 Občianskeho zákonníka okamžitú splatnosť úveru. Žalovaná mala úver uhradiť v 42 mesačných splátkach, pričom splatnosť každej splátky bola dohodnutá v 20. deň mesiaca. Premlčané tak sú všetky splátky splatné pred 26.2.2011. Uvedené splátky však boli žalovanou uhradené, nakoľko táto uhradila poslednú splátku dňa 4.4.2011.

Pokiaľ ide o aplikáciu všeobecnej trojročnej premlčacej doby podľa Občianskeho zákonníka a nie štvorročnej podľa Obchodného zákonníka na daný vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy, súd považuje za potrebné poukázať na to, že prednosť majú osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva vrátane ustanovení § 52 až §54 Občianskeho zákonníka. Dualistický systém záväzkového práva (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy a pod.) v našom právnom poriadku síce dlhodobo funguje, avšak niet rozumného dôvodu na skonštatovanie, že na premlčanie v spotrebiteľsko-právnej, a teda typickej občianskoprávnej veci má dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi podnikateľmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia.

Popretím úveru ako absolútneho obchodu sa nemôže rozumieť stav, ak súd aplikuje ustanovenie § 54 ods. 1 OZ, ktoré má svoj obsah a ktorým zákonodarca sledoval dôležitý cieľ v spotrebiteľských zmluvách bez ohľadu na typ zmluvy, teda aj v prípade absolútnych obchodov (absolútne obchody sú vzťahy regulované Obchodným zákonníkom bez ohľadu na povahu účastníkov zmluvy). Zo žiadneho ustanovenia zákona nevyplýva, že by z pôsobnosti ustanovenia § 54 ods. 1 OZ boli vylúčené niektoré typy spotrebiteľských zmlúv. Teda ustanovenie § 54 ods. 1 OZ reguluje aj absolútne obchody.

Podľa rozhodnutia Krajského súdu Prešov sp.zn. 6Co/105/2013 zo dňa 10.12.2013 „...súd so zreteľom na uvedené nevidí dôvod na vylúčenie aplikácie priaznivejšieho ustanovenie o premlčacej dobe trojročnej podľa Občianskeho zákonníka oproti premlčacej dobe štvorročnej typickej podľa Obchodného zákonníka, a to s poukazom na ust. § 54 ods. 1 OZ. Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva úpravu premlčania má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia (porov. tiež uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25.1.2011 sp. zn. 5 M Cdo 20/2009).“

Vzhľadom na vyššie uvedené súd zaviazal žalovanú zaplatiť sumu 591,75 eur (opodstatnený nárok žalobcu v sume 1053,05 eur po odpočítaní úhrad žalovanej v sume 461,30 eur) a čo do zvyšku žalobu zamietol.

Súd žalobcovi priznal aj nárok na úrok z omeškania po zohľadnení vznesenej námietky premlčania pri požadovanej sadzbe 4,775% ročne zo splátok istiny vo výške 25,05 eur od 21.7.2011 do 22.5.2013, vo výške 25,05 eur od 21.8.2011 do 22.5.2013, vo výške 25,05 eur od 21.9.2011 do 22.5.2013, vo výške 25,05 eur od 21.10.2011 do 22.5.2013, zo zvyšnej sumy istiny 491,55 eur od 24.10.2011 do 22.5.2013. Zároveň žalobcovi priznal úrok z omeškania vo výške 9,50% ročne zo zvyšnej sumy istiny 491,55 eur od 23.5.2011 do zaplatenia.

Výšku splátky istiny, v ktorej nie sú žiadne poplatky ani úrok súd určil nasledovným výpočtom: 1052,05 eur: 42 splátok=25,05 eur.

Žalobcovi priznal úrok z omeškania v požadovanej výške bez zohľadnenia nárokov na zmluvnú pokutu, ktorú súd žalobcovi nepriznal z dôvodov uvedených vyššie.

Sadzba úroku z omeškania je v súlade s ustanovením resp. neprevyšuje zákonný úrok z omeškania podľa § 517 Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády SR č. 87/1995 Z. z., keďže ku dňu omeškania (odo dňa 21.7.2011 až do 8.11.2011) bola základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky vo výške 1,50 % p.a. a výška úrokov z omeškania tak bola o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky, teda vo výške 9,50 % ročne.

Súd nepriznal žalobcovi nárok na úrok z omeškania zo sumy istiny od 21.1.2011 do 4.2.2011, nakoľko sa jedná o premlčaný nárok splatný pred 26.2.2011.

Podľa § 151 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, v zložitých prípadoch, najmä z dôvodu väčšieho počtu účastníkov konania alebo väčšieho počtu nárokov uplatňovaných v konaní súd môže rozhodnúť, že o trovách konania rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej; ustanovenie § 166 sa nepoužije.

S poukazom na vyššie uvedené súd o trovách konania rozhodne samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.